NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTOWO GOTOWKĄ.

Nr. 34 Nowy Targ, dnia 22 sierpnia 1920. Rok VIII

GAZETA PODHALAŃSKA

19 20

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska“ wychodzi na każdą niedzielę.

Adres redakcyi i administracyi: Nowy Targ, RYNEK 4. I p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacye (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska“ kosztuje na cały rok w Polsce 30 marek, za granicą 45 marek. — W Ameryce 2 dolary. — Numer pojedynczy 1 Mk.

Podhalanie! Ojczyzna w niebezpieczeństwie!

Polska, świeżo po półwiekowej niewoli do nowego życia powstała, Ojczyzna nasza, tocząca od wielu miesięcy krwawy bój z wrogiem wschodnim, szarpana przez zachłannych sąsiadów od zachodu — znalazła się w chwili obecnej w bardzo ciężkiem położeniu.

Oto bolszewickie hordy zebrane ze wszystkich ziem ogromnej Rosyi wdarły się już w ziemie rdzennie polskie, niosąc śmierć i zniszczenie wszystkiemu co nasze, grożąc zagładą naszym miastom i wsiom, kładąc pęta na bezbronną i spokojną ludność naszą.

Grozą przejmują opisy wszelakich zbrodni, jakich dopuszczają się hordy te w ziemiach przez nich zajętych: i życie i mienie polskiego ludu pada ofiarą rozbestwionego żołdactwa bolszewickiego, nieznającego ni Boga ni sumienia.

Nawała ta, zająwszy już znaczne przestrzenie Polski, grozi zalaniem Jej całej, zagraża poważnie stolicy naszej — Warszawie — wróg chełpi się butnie, że podyktuje nam pokój haniebny w Warszawie!

Nadeszła chwila dla Polski tak osobliwa i tak poważna, jakiej nigdy nie przeżywaliśmy, chwila przełomowa i decydująca o losach naszych na długie przyszłe wieki. Od tego, co nastąp i w najbliższych tygodniach lub dniach, zależał będzie los nasz, los państwa narodu polskiego, los naszej ziemi, naszych wsi i miast, naszych zagród i rodzin, los całej Ojczyzny i każdego z nas.

Czas nagli, bo kazda godzina niesie nowe wypadki z zawrotną szybkością. Taka chwila nakłada na każdego Polaka wielkie a zarazem święte obowiązki wobec Ojczyzny, narodu i potomności.

A zatem do czynu! Bracia Górale!

Wzywa nas do tego odezwa Naczelnika Państwa, wydana w imieniu Rady Obrony Państwa i świeżo nam w pamięci pozostające wezwanie Prezydenta Ministrów Witosa do Braci Włościan

Rzućmy się tedy wszyscy do tej obrony, jak kto może, wszyscy według sił i możności, ratujmy ukochaną Ojczyznę, a ratując Ją — uratujemy siebie samych i wszystko, co nam drogie i święte!

Kto krzepki — niechaj spieszy w szeregi armii — nie czekając ani na przymusowe powołanie, ani na tę chwilę, aż wróg przyjdzie do granic jego wsi czy powiatu.

Najszczytniejszy to obowiązek obywatela, służyć Ojczyźnie orężnie, a Ojczyzna nie zapomina nigdy o tych, którzy w obronie Jej za broń chwytają!

Więc kto tylko zdolny do broni — stawać do szeregów!

Czy armia ochotnicza ma powstać tylko z młodzieży szkolnej, spieszącej tak ochoczo po miastach w szeregi wojskowe?

Gdy więc wojna pochłania wiele dobra ludzkiego i wymaga **olbrzymich wydatków,** których młode państwo polskie nie może pokryć z nieuregulowanych jeszcze dochodów państwowych — świę-

tym obowiązkiem każdego obywatela jest pomódz Ojczyźnie materyalnie w tej ciężkiej dla Niej chwili.

Pomoc tę dawać można dwojako — albo pośrednio pożyczając Państwu swój grosz, to jest dając go na pożyczkę państwową „Odrodzenia", albo też bezpośrednio — składając dobrowolnie daninę narodową na ołtarzu Ojczyzny.

Pożyczka państwowa nie dopisuje w naszej okolicy tak wydatnie, jak się tego spodziewał Sejm i Rząd. Są jednostki, które czy to z jakiejś niezrozumiałej obawy czy też z nieufności do własnego Państwa wzbraniają się zakupywać pożyczkę państwową — bądź zakupują ją w drobnych kwotach niestosunkowo niskich wobec posiadanego majątku czy dochodu. Nie zapominajmy, że **zakupując pożyczkę państwową, robimy przedewszystkiem korzystny interes**, bo nie pozbywając się bynajmniej własnego majątku — lokujemy go tylko na dobry procent u dobrego i pewnego dłużnika, a zarazem spieszymy na pomoc własnemu Państwu, które w tej ciężkiej chwili tak bardzo pomocy potrzebuje i pomocy tej od nas żąda.

Więc zakupujmy pożyczkę Odrodzenia! Składajmy dar narodowy!

Te są pokrótce wspomniane najważniejsze obowiązki, obywatela-Polaka w chwili obecnej, do których spełnienia w pełnej mierze wzywamy Was my Wasi posłowie, Waszym mandatem obdarzeni, świadomi także własnych obowiązków w tej chwili. Od tego, jak każdy z nas spełni obecnie swój obowiązek wobec Ojczyzny, zależeć będą Jej losy i nasze. Od nas zależeć będzie, czy Polska przy naszej pomocy skrzepi się i przetrzyma tę złą godzinę — czy na długie lata legnie pod obuchem wroga, który Jej nogę na piersiach postawić pragnie — aby Jej zadać ostatni cios w serce.

Był w Polsce starodawny zwyczaj, że gdy wróg wpadł w Jej granice i jął kraj pustoszyć — zapalano po górach, wieżach i zamkach wysokich smolne wici a rycerstwo zbierało się na ten znak i ruszało na obronę ziemi ojczystej. Takie wici chcemy i my zapalić, posyłając do Was kochani Bracia te słowa przypomnienia obowiązków wobec zagrożonej dziś Ojczyzny i wzywamy Was do ich gorliwego i szybkiego spełnienia — bo wróg, **a wróg nieubłagany** — już blizko!

Do Was szczególnie Bracia Włościanie — Ojczyzna woła tej chwili gromkim głosem o ratunek! Woła o tysiące Waszych krzepkich chłopskich rąk i woła o grosz zapracowany przez Was na polskim zagonie.

Do broni! Do obrony! Sypnąć groszem ofiarnie!

Posłowie okręgu Podhalańskiego:

Józef Bednarczyk, Ks. Jan Madej, Michał Łaskuda, Józef Rajski, Wojciech Roj, Andrzej Średniawski.

Ustawa o reformie rolnej.

(Ciąg dalszy)

II. Wykup przymusowy i cena wykupna.

Art. 6. Przymusowy wykup dóbr prywatnych przeprowadza Okręgowy Urząd Ziemski, w obrębie którego dana nieruchomość jest położona, a to na podstawie uchwały Okręgowej Komisji Ziemskiej, powziętej na wniosek Okręgowego Urzędu Ziemskiego lub Powiatowego Komisarza Ziemskiego, względnie Powiatowej Komisji Ziemskiej, przedłożony za pośrednictwem Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 7. Przed przystąpieniem do przymusowego wykupu Okręgowy Urząd Ziemski zawiadomi właściciela danej nieruchomości o zamierzonym wykupie, zakreślając mu 30-dniowy termin do dobrowolnej sprzedaży nieruchomości Państwu. Za podstawę ceny kupna przy układzie dobrowolnym przyjmie Okręgowy Urząd Ziemski zasady, określone w niniejszej ustawie dla oszacowania majątków prywatnych przy wykupie przymusowym.

Art. 8. Projekt dobrowolnej umowy w przedmiocie kupna — sprzedaży nieruchomości przedłoży Okręgowy Urząd Ziemski bezzwłocznie po dojściu do skutku układu z właścicielem Głównemu Urzędu Ziemskiemu do zatwierdzenia.

Art. 9. Jeżeli układ dobrowolny do skutku w wyżej zakreślonym terminie nie przyjdzie, względnie przez Główny Urząd Ziemski nie zostanie zatwierdzony — wdroży Okręgowy Urząd Ziemski postępowanie celem zastosowania przymusowego wykupu nieruchomości i ustalenia ceny wykupna, należnej właścicielowi i w tym celu przedłoży sprawę Okręgowej Komisji Ziemskiej do wydania orzeczenia.

Art. 10 Orzeczenie Okręgowej Komisji Ziemskiej rozstrzygające, czy dana nieruchomość ma być przymusowo wykupiona, oraz jaki obszar gruntu ma być pozostawiony właścicielowi, w myśl art. 2 niniejszej ustawy wydane będzie na jawnem posiedzeniu Komisji. Od orzeczenia tego przysługuje prawo odwołania

się po Głównej Komisji Ziemskiej właścicielowi wykupić się mającej nieruchomości względnie Prezesowi Okręgowego Urzędu Ziemskiego, a to do dni trzydziestu licząc od dnia następującego po doręczeniu orzeczenia.

Art. 11. Na podstawie prawomocnego orzeczenia Okręgowej Komisji Ziemskiej, wydanego w myśl art. 10, przeprowadzi Okręgowy Urząd Ziemski lub na zlecenie tegoż Powiatowy Komisarz Ziemski, po wysłuchaniu opinji Powiatowej Komisji Ziemskiej i wniosków właściciela ustalenie, które części wykupić się mającej nieruchomości mają wejść w skład obszaru, pozostawionego właścicielowi przy wykupie. Od orzeczenia ustalającego Okręgowego Urzędu Ziemskiego przysługuje właścicielowi odwołanie w ciągu 30 dni do Głównego Urzędu Ziemskiego. Właściciel nieruchomości, co do której nie zapadło jeszcze orzeczenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w przedmiocie przymusowego wykupu może żądać od okręgowego Urzędu Ziemskiego wcześniejszego ustalenia obszaru, który na wypadek przymusowego wykupu ma mu być pozostawionym, a Okręgowy Urząd Ziemski powinien przeprowadzić to ustalenie pod warunkiem, jeśli właściciel dostarczy rękojmi, że na nadwyżce ziemi ponad obszar, przypadający mu wedle ustalenia zabezpieczy należycie prawidłową i możliwie najwydatniejszą wytwórczość aż do czasu wykupna i objęcia jej przez okręgowy Urząd Ziemski do parcelacji w terminie przez Urząd ten na podstawie upoważnienia Głównego Urzędu Ziemskiego wyznaczyć się mającym.

Art. 12. Okręgowa Komisja Ziemska na jawnem posiedzeniu ustali na podstawie opinji Komisji Szacunkowej sumę wykupu nieruchomości. Komisja Szacunkowa, która przeprowadzi oszacowanie wykupywanej nieruchomości, składać się będzie z delegata Okręgowego Urzędu Ziemskiego oraz dwóch przez Urząd ten przybranych zaprzysiężonych rzeczoznawców, a to po jednym z większej i mniejszej własności z listy znawców przez Okręgowy Urząd Ziemski zestawionej, a zatwierdzonej przez Główny Urząd Ziemski. O terminie oszacowania zawiadomi Okręgowy Urząd Ziemski właściciela lub jego ustawowego zastępcę oraz ewentualnego posiadacza (dzierżawcę, ordynata) wykupywanej nieruchomości lub jej części wreszcie uprawnionych z tytułu serwitutów. Osoby te mają prawo być obecne przy oszacowaniu i przedkładać komisji swe wnioski.

Art. 13. Cenę wykupna nieruchomości stanowić ma połowa przeciętnej ceny targowej, płaconej za majątki o zbliżonym obszarze w danej okolicy.

Art. 14. Budynki, należące do gospodarstwa i z niem związane, a postawione po 1 sierpnia 1914 r. mają być wykupione według wartości, jaką miały w czasie budowy.

Budynki, znajdujące się w obrębie majątku, lecz nie należące do gospodarstwa i z niem nie związane pozostawia się właścicielowi razem z przestrzenią ziemi, niezbędną do ich normalnego użytkowania lub kupuje się je z wolnej ręki.

Art. 15. Osobno mają być oszacowane meljoracje, wykonane po dniu 1 sierpnia 1914 r. jako też nakłady na uprawę, nawożenie sztuczne i zasiewy bezpośrednio poprzedzające oszacowanie. Odszkodowania za te meljoracje i nakłady winny być obliczone wedle wartości, jaką miały w chwili dokonania.

Inwentarz żywy i martwy nie podlega przymusowemu wykupowi.

Art. 16. Od orzeczenia Okręgowej Komisji Ziemskiej, ustalającej cenę wykupu nieruchomości, przysługuje prawo odwołania się tak właścicielowi, jak i Prezesowi Okręgowego Urzędu Ziemskiego w terminie 30 dni od dnia następującego po doręczeniu decyzji do Głównej Komisji Ziemskiej.

Art. 17. Równocześnie z przeprowadzeniem oszacowania wykupywanego majątku Komisja Szacunkowa (art. 12) oznaczy kwotę ewentualnej odpłaty za prawo rzeczowe używania, użytkowania, inne ciężary i służebności gruntowe, o ile zachowanie ich nie okaże się niezbędnem, wreszcie kwotę odszkodowania dzierżawców za poczynione w dzierżawionych przez nich gruntach, a nie zamortyzowane nakłady pożyteczne, o ile Główny względnie Okręgowy Urząd Ziemski uzna za potrzebne rozwiązanie dzierżawy przed terminem jej wygaśnięcia. W tym ostatnim wypadku dzierżawca winien oddać dzierżawiony grunt za co najmniej rocznem wypowiedzeniem przed terminem, od którego liczy się rok gospodarczy danej dzierżawy i nie przysługuje mu prawo żądać dalszego odszkodowania z powodu utraconych korzyści. Na podstawie tak dokonanego oszacowania wymienionych praw i roszczeń wyda Okręgowa Komisja Ziemska na jawnem posiedzeniu stanowcze orzeczenie, przeciw któremu służą interesowanym środki prawne w ustawie o organizacji Urzędów Ziemskich przewidziane.

Regulacyę serwitutów przeprowadzi Okręgowy Urząd Ziemski równocześnie z przymusowym wykupem zgodnie z ustawą o likwidacji serwitutów.

Art. 18. Z chwilą prawomocności orzeczenia przymusowego wykupu Okręgowy Urząd Ziemski ma prawo objąć wykupioną nieruchomość w swe fizyczne posiadanie i rozporządzanie.

Art. 19. Po prawomocności orzeczenia przymusowego wykupna i objęcia wykupionej ziemi w posiadanie, Państwo odpowiada wobec wszystkich wierzycieli i roszczących sobie pretensje do zaspokojenia z wykupionego gruntu, tylko do wysokości ceny kupna ustalonej w orzeczeniu. Okręgowy Urząd Ziemski przeprowadzi uregulowanie stanu biernego wykupionej ziemi w granicach ceny kupna na koszt

i rachunek właściciela, w razie zachodzących zaś wątpliwości lub jeśli długi hipoteczne przewyższają cenę wykupna nieruchomości — odstąpi akt Sądowi do rozdziału ceny kupna w myśl przepisów o licytacji nieruchomości.

Art. 20. Spłata ceny wykupna, należnej właścicielowi, oraz spłata długów i uprawnień, obciążających wykupioną ziemię — nastąpi stosownie do uregulowania stanu biernego względnie na podstawie sądowej uchwały działowej (art. 19) w myśl postanowień ustawy o przyznaniu Głównemu Urzędowi Ziemskiemu sumy miljarda marek na parcelację i osadownictwo. Właścicielowi wykupionej ziemi należą się w każdym razie od niewypłaconej ceny wykupna względnie jej części, od dnia objęcia przez Okręgowy Urząd Ziemski ziemi wykupionej w posiadanie odsetki w stosunku po 4% rocznie.

Art. 21. Prawomocne orzeczenie przymusowego wykupna, zaopatrzone przez okręgowy Urząd Ziemski klauzulą prawomocności, stanowi tytuł prawny do przelewu prawa własności wykupionej nieruchomości na rzecz Państwa, a sądy właściwe przeprowadzą na podstawie tego orzeczenia na wniosek Okręgowego Urzędu Ziemskiego wpis prawa własności na rzecz Państwa.

Art. 22. Przy sprzedaży nieruchomości ziemskiej w drodze publicznego przetargu odnośny sąd winien zawiadomić o wdrożeniu postępowania i o wyznaczeniu terminu przetargu właściwy terytorjalnie Okręgowy Urząd Ziemski. Urzędowi temu przysługuje prawo wzięcia udziału w przetargu bez obowiązku składania przepisanego wadjum.

(Dokończenie nastąpi).

LISTY.

Zakopane, 16 sierpnia 1920.

Dnia 15 b. m. odbył się w Zakopanem wiec zwołany przez tut. Komitet obrony państwa. P. poseł Wojciech Roj w dobitnych słowach przedstawiwszy położenie polityczne i znaczenie doraźnej, natychmiastowej pomocy ze strony obywatelstwa, wezwał do podpisywania Pożyczki Odrodzenia, zajęcia się rannymi i chorymi żołnierzami w tut. szpitalach, oraz do opodatkowania się na rzecz państwa. Nadzwyczaj porywająco i przekonywująco przemówiła p. Anna Sokołowska, p. prof. Kantor, kapitan inż. Sucharda, poczem jednomyślnie uchwalono następujące rezolucye:

1) Zebrana na wiecu ludność podhalańska, uchwala jednomyślnie opodatkować się dobrowolnie na potrzeby obrony państwa po 5 mk. od morga ziemi, a 10 mk. od każdego wynajętego na sezon pokoju;

2) Oddać się bez wyjątku pracy nad obroną Ojczyzny;

3) Wezwać Urząd gminny do rozpatrzenia, w jaki sposób należy rozłożyć uchwalony obowiązek dostarczania podwód dla dowożenia żywności pracującym tutaj sekcyom wyrębu lasów dla celów wojskowych przy partycypowaniu w tym obowiązku ludności nie posiadającej koni;

4) Wezwać Urząd gminny do wydania zakazu urządzania zabaw, koncertów po kawiarniach i restauracyach, oraz by każdy, komu będzie udzielone prawo pobytu w Zakopanem, był zmuszony do pracy dla żołnierza polskiego;

Zarządzona po wiecu składka na cele obrony państwa, przyniosła kwotę 2.225 mk., którą oddano do powiat. Komitetu Obrony Państwa w Nowym Targu. *Dr. Bachleda Curuś.*

Ciche, 15 sierpnia 1920.

Dnia 8 b. m. odbyły się w Cichem dwa wiece ze względu na rozciągłość wsi. Na obu wiecach przemawiał poseł Józef Bednarczyk. Mimo prośby gminnego Komitetu i mimo specyalnego wysłania podwody, nie wysłano z Powiatowego Komitetu Obrony Państwa żadnego delegata.

Na obu wiecach zebrano około 1900 mk.

Staraniem miejscowego nauczyciela Juliusza Lubelskiego i Józefa Knapczyka członków Komitetu Obrony Państwa, zebrano w Cichem dolnem dnia 8 i 15 b. m. tytułem dobrowolnego opodatkowania się w wysokości 10 mk z morgi 3.945 mk. Kwotę tę wręczono P. K. O. P.

Nazwiska ofiarodawców:

Stanisław Fudala, nr. 1 — 50 mk., Józef Staszel nr. 2 — 80 mk, Józef Obrochta — 15 mk, Rozalia Fudala, nr. 4 — 40 mk, Jacenty Fudala nr. 8 — 40 mk, Wojciech Fudala, nr. 10 — 20 mk, Teofil Styrczula, nr. 12 — 50 mk, Anna Krupa nr. 11 — 40 mk. Marya Miętus, nr. 15 — 40 mk, Agnieszka Fudala, nr. 16 — 30 mk, Aniela Bryniarska, nr. 10 — 90 mk, Anna Krupa, nr. 19 — 60 mk, Jan Krupa, nr. 21 150 mk, Zygmunt Krupa, nr. 20 — 75 mk, Andrzej Kulik, nr. 12 — 120 mk, Jan Krupa, nr. 23 — 180 mk, Józef Krupa, nr. 24 — 50 mk, Grzegorz Tylka nr. 26 — 100 mk, Aniela Domagała, nr. 27 100 mk, Paweł Krzysiak nr. 28 — 90 mk, Agnieszka Bryja, nr. 32 — 80 mk, Tekla Styrczula, nr. 34 80 mk, Józef Styrczula, nr. 35 — 120 mk, Michał Styrczula, Nr. 377 — 50 mk, Wojciech Orszulak nr. 39 — 80 mk, Jan Liszka, nr. 40 — 90 mk, Adolf Braun 50 mk, Józef Kmin, nr. 48 — 80 mk, Józef Żegleń, nr. 49 — 50 mk, Aniela Knapczyk, nr. 38 — 20 mk, Teófila Mniszek, nr. 30 — 100 mk, Jakób Strączek, nr. 17 — 70 mk, Agnieszka Obrochta nr. 13 — 15 mk, Maciej Leja, nr. 3 — 30 mk, Bart. Knapczyk 20 mk, J. Knapczyk nr. 37 — 20 mk,

St. Liszka, nr. 41 — 80 mk, M. Krupa, nr. 46 — 30 mk, Anna Leja, nr. 33 — 50 mk, Jan Truchan, nr. 63 60 mk, Marya Rzepka, nr. 66 — 50 mk, Jan Leja (Sztatełko) nr. 67 — 90 mk, Jan Szewczyk, nr. 68 100 mk, Aniela Szwab 40 mk, M. Szwab, nr. 78 — 80 mk, M. Bryja, nr. 80 — 60 mk, St. Pasieka, nr. 91 — 100 mk, Rozalia Szwajnos, nr. 94 — 60 mk, J. Długopolski nr. 94 — 120 mk, Jan Szwajnos, nr. 104 — 20 mk, Wojciech Zieliński, nr 106 — 80 mk, Jan Długopolski, nr. 107 — 40 mk, Jacek Łuszczek, nr 112 40 mk, Wincenty Leja, nr. 268 — 20 mk.

Zaznaczyć należy, że najbiedniejsi z całą ofiarnością składają datki, natomiast najzamożniejsi bądźto zupełnie się uchylają od datkow, bądźto podają ilość morgów niezgodzającą się z faktycznem stanem.

Tą drogą zwraca się uwagę uchylającym się od datków, że jeżeli przy najbliższej zbiórce odmówią datków, nazwiska ich.

Idźmy za przykładem Poznania!

Rada miejska Poznania uchwaliła jednomyślnie, a więc z głosami niemieckimi włącznie, następującą rezolucyę:

»Rada miejska uważa za swój obowiązek moralny i narodowy, aby każdy obywatel opodatkował się w takiej wysokości, w jakiej mu nakazuje sumienie, o ile możności w wysokości podatku dochodowego«.

Podpisujmy zatem Pożyczkę Odrodzenia, stosownie do posiadanego majątku i dochodu!

Kto chce być wolnym od pożyczki przymusowej 5-cio procentowej, niech podpisze dobrowolnie w odpowiedniej wysokości długoterminową pożyczkę państwową 5%-wą.

Pożyczka dobrowolna kończy się z dniem 31-go sierpnia 1920 r.

Obliczenia co do pożyczki przymusowej zostały podane we wszystkich dziennikach z dnia 7 i 8 b. m. i w pismach ludowych. Wszelkich wyjaśnień udziela ustnie i pisemnie Ekspozytura Urzędu Propagandy Pożyczki państwowej w Krakowie — Rynek gł. 6, 2 schody, 1 piętro — od godziny 11-tej codziennie i od 4—5 w dnie powszednie.

DYREKTOR:
Wincenty Sikora.

Przegląd tygodniowy.

Wielka bitwa pod Warszawą rozpoczęła się w ubiegłym tygodniu. Wojska polskie zająwszy obronne pozycje na północ i wschód od stolicy, rozpoczęły kontrofenzywę uwieńczoną już po paru dniach niezwykle pomyślnemi wynikami. Jedna z armji polskich pod wodzą gen. Sikorskiego posunęła się na północ od Warszawy mimo bardzo trudnych warunków i zaciętego oporu bolszewików. Odzyskano Ciechanów, zdobyto dużo amunicji i prowiantów. Najzaciętsze walki toczyły się koło Radymina, który przechodził z rąk do rąk. Ostatecznie wyparto Rosjan. Front środkowy rozpoczął walkę pod kierownictwem Naczelnika Państwa. I tu odniesiono poważne wyniki wypierając nieprzyjaciela. Poprzednio odniesiono zwycięcięstwa pod Hrubieszowem. Na południowym skrzydle Rosjanie zdołali zająć znowu Brody i Sokal; z naszej strony rozpoczęto i w tym odcinku kontrakcję; podobno odzyskano już te miejscowości.

Ostatnie doniesienia z pola walki stwierdzają coraz większą zdobycz w materjale wojennym i jeńcach. Nastąpił więc zwrot dla nas pomyślny; przy wytężeniu wszystkich sił społeczeństwa usuniemy rychło grożące nam niebezpieczeństwo a dojdziemy do szybkiego zawarcia pokoju.

Od poniedziałku toczą się w Mińsku rokowania o rozejm i pokój między przedstawicielami Polski i Rosji. Swieże wyniki zwycięskich walk na całym froocie wpływają dodatnio na nasze warunki pokojowe.

KRONIKA

Mianowania w starostwie. W ubiegłym miesiącu otrzymał kierownik starostwa w Nowym Targu p. Hanik Adolf rangę starosty zaś pp. Bartl Józef i Sanokowski Stanisław rangi sekretarzy Namiestnictwa.

Pobór wojskowy roczników 1889 - 1885, odbędzie się w ciągu sierpnia.

Reklamacje, odraczające służbę wojskową a udzielone na podstawie art. 61 ustawy, zostały zniesione. Są to reklamacje, udzielone 1) jedynemu żywicielowi rodziny pozbawionej podpory lub niezdolnych do pracy rodziców, dziadka, babki, braci i sióstr; 2) bratu następującemu wiekiem po zabitym lub zmarłym na wojnie, względnie z powodu ran niezdolnym do pracy. Ustawa o zasiłkach zabezpiecza byt rodzin, których żywiciele tracą prawo odroczenia służby wojskowej.

Uroczystość przyłączenia Śpisza do Polski, odbyła się dnia 15 b. m. w Łapszach Niżnych. Zjawiły się w dniu tym w Łapszach tłumy ludności ze wszystkich

wsi spiskich, które zostały przyznane Polsce, a także ze wsi z poza kordonu czeskiego; przybyło duchowieństwo spiskie oraz wójtowie. Przyjechał następnie starosta spisko-orawski Dr. Jan Bednarski, przewodniczący Komitetu Plebiscytowego dr Goetel, starosta nowotarski Hauk, posłowie ks. Madej i Rajski, przedstawiciele wojskowości, wreszcie mnóstwo inteligencyi z powiatu nowotarskiego i pracowników plebiscytowych. Najpierw odbyło się uroczyste nabożeństwo celebrowane przez ks. Gryglaka, podczas którego odśpiewano Te Deum. Po nabożeństwie i kazaniu, wypowiedzianem przez ks. Staicha, ks. Gryglak, Dr Goetel i poseł Rajski przemówili do licznie zgromadzonej ludności i oznajmili, że Rzeczpospolita Polska objęła władzę nad przyznanemi Polsce 12 wsiami spiskiemi. Odtąd są mieszkańcy obowiązani stosować się do zarządzeń polskich. Zapewniono zgromadzonych, że Polska nadal będzie się opiekować Śpiszakami i starać ich sprawiedliwe życzenia spełnić. Dr. Bednarski nadto ogłosił, że ludność ze Śpisza i Orawy przez 8 lat nie będzie powoływana do wojska a Rząd polski udzielił amnestji za wszystkie przestępstwa polityczne z czasów plebiscytowych, t. zn. że nikt nie będzie karany ani prześladowany za to, że przedtem trzymał z Czechami. Od dnia dzisiejszego jednak wszelkie porozumiewanie się z Czechami i popieranie Czechów będzie surowo karane. Nastrój uroczystości był podniosły, a wśród zebranych panowało silne przekonanie, że nadejdzie czas, kiedy taką samą uroczystość będziemy obchodzić z okazyi przyłączenia do Macierzy - Polski także starych miast spiskich wraz z doliną Popradu.

O wybory sejmowe na Spiszu i Orawie. Do marszałka Sejmu w Warszawie, do przewodniczącego Głównej Komisji Wyborczej Okręgu Nr. 39, i starosty spisko orawskiego w Nowym Targu wysłano z Zakopanego pismo następujące; „Sąd Najwyższy w Warszawie, działający jako Trybunał Wyborczy, na skutek protestów p. Jana Tomasza Dziedzica w Nowym Targu i Generalnego Komisarza Wyborczego w Warszawie, orzekł dnia 31 maja r. 1919 (nr. sprawy W 19/19).

„Zważywszy, że na skutek okoliczności siły wyższej, bo inwazji wojsk czeskich, obszary Orawy i Spisza, zaliczone do 39-go okręgu wyborczego, w wyborach, wyznaczonych na 26 stycznia r. 1919, udziału nie brały, zostały więc pozbawione możności wypowiedzenia się i wszelkiego wpływu na wybór 8-miu posłów tego okręgu: przymusowe to zawieszenie praw wyborczych tych dzielnic, zaszłe z obrazą art. 12 Ord. Wyb. i poz. 39 spisu okręgów wyborczych, winno być naprawione, skoro tylko ukształtowanie się warunków politycznych na to pozwoli."

Wobec przyłączenia części Spisza i Orawy do Rzeczypospolitej Polskiej prosimy o spowodowanie stosownych kroków celem przeprowadzenia uzupełniających wyborów do Sejmu w tych dzielnicach.

W Zakopanem, dnia 17 sierpnia 1920 r. Za Zarząd Koła Związku Ludowo - Narodowego: ***Medard Kozłowski, Antoni Krzyżak.*** Za Zarząd Grupy Stronnictwa Demokratyczno - Narodowego: ***Leon Krobicki, Józef Diehl.***

Z Zakopanego. W minionym tygodniu pojawił się w naszem uzdrowisku przedstawiciel Urzędu Walki z lichwą w Krakowie i badał ceny środków żywności i codziennej potrzeby. Wynik tej rewizji dotychczas jest tylko taki, że ogłoszono w gazetach komunikat, niestety zgodny z prawdą, że Zakopane jest jedną z najdroższych miejscowości i że szaleje w niem bezkarnie drożyzna i paskarstwo. Czy się skończy tylko na tym urzędowym zgłoszeniu, czyli innemi słowy, czy znowu z wielkiej chmury będzie mały deszcz, a nasi zdziercy będą dalej wzbogacać kieszeń bez przeszkód. Podobno rząd zamierza w Nowym Targu utworzyć oddział Urzędu walki z lichwą, słyszeliśmy już nawet nazwiska przypuszczalnych kierowników. Może to przyczyni się choćby w małej mierze do położenia tamy niemożliwemu wprost wzrostowi cen w Zakopanem i w powiecie.

Na żołnierza polskiego zebrane przez p. J. Machajówną podczas uroczystości przyłączenia Spisza do Polski w Łapsach 4. 232 mk 50 f.

Na bursę gimnazjalną w N. Targu ks. J. Tobolak z Chochołowa 2000 mk.

Skargi w sprawie pieczywa. Dochodzą nas skargi na piekarnię przy ul. Ludźmierskiej. Osoby, które mogą władzom dostarczyć licznych dowodów żalą się, że w niedawnej jeszcze przeszłości otrzymywały za 1 kg. mąki oddanej do wypieku 1. 40 dkg. pieczywa. Obecnie zaś piekarnia za 1 kg mąki wydaje pieczywo o wadze 1. 20 kg, a nawet i mniej.

Ponadto uskarżają się mieszkańcy Nowego Targu na wywóz bułek do Zakopanego Zajmuje się tem stale jakiś pośrednik, który z całą rodziną przybywa niemal co dzień do Nowego Targu i wywozi całemi workami pieczywo.

Koniec sezonu w Zakopanem. Sezon letni w Zakopanem zamknięto z dniem 15 sierpnia z powodu położenia, w jakim się cały kraj znajduje. Odtąd przydziały żywności będą otrzymywać tylko stali mieszkańcy Zakopanego, chorzy, uchodźcy i osoby, które poza Zakopanem nie mają pomieszkania. Ustają również ulgi, przyznane części letników w pensjonatach. Osoby, posiadające mieszkanie i w Zakopanem i poza niem muszą oświadczyć, którego się zrzekają, a wrazie zrzeczenia się mieszkania w Zakopanem, muszą w ciągu paru dni opuścić uzdrowisko. Sprawy pobytu w Zakopanem i przydziałów żywności rozstrzyga inspektorat klimatyczny.

Wpisy do szkoły handlowej T. S. L. w Nowym Targu przyjmuje do dnia 10 września b. r. dyr. [illegible] szkoły męskiej p. Marcinów.

Znowu czeski gwałt. Że Czesi nie chcą pogodzić się z myślą o przydzieleniu Polsce nielicznych wsi na Orawie i Spiszu, dowodzi ustawiczna agitacya wśród ludności, oraz zbrojne napady w Głodówce i Kacwinie. Mimo amnestyi prześladowanie licznych zwolenników Polski w Namiestowskiem odbywa się bez przerwy. Obecnie zaszedł wypadek aresztowania członka Komisyi odbiorczej, ktora z ramienia polskiego rządu z polecenia koalicyi łącznie z taką samą czeską komisyą odbiera na Orawie i Spiszu dobro państwowe. Główny służny w Twardoszynie dał członkowi tej Komisyi, radcy Namiestnictwa Tańskiemu ze Lwowa, oraz towarzyszącemu mu urzędnikowi p. Mafiakowi z Nowego Targu, legitymacyę na jazdę do Orawskich Zamków. Tutaj żandarm zaaresztował obu, mimo przedłożenia tak legitymacyi służnego, p. Meszki, jak i innych dowodów, uprawniających do pobytu na Orawie, w myśl postanowień wyroku Rady Najwyższej. Aresztowanych odstawiono do Twardoszyna, gdzie ich otoczyła silna eskorta żandarmów. Na drugi dzień przybył główny służny wraz z urzędnikiem czeskim. Czech bez ogródek oświadczył, że bierze aresztowanych jako zakładników wzamian za aresztowanie przez władze polskie bandytów czeskich, ktorzy urządzili napad na Głodówkę. Obiecywał uwolnienie, o ile tamci aresztowani zostaną wypuszczeni z więzienia. P. Tański odmówił interwencyi za bandytami. Wreszcie wskutek stanowczego żądania kierownictwa administracyi spiskiej uwolnili Czesi obu aresztowanych.

Nowy napad czeski. Bandy czeskie ostrzeliwały w nocy z 15 na 16 sierpnia wieś Kacwin na Spiszu. Znajdujące się we wsi polskie placówki odpowiedziały ogniem karabinowym. Ogołem wymieniono koło 150 strzałów.

Redaktor odpowiedzialny; Zborowski Juliusz Drukarnia I. Borka w Nowym Targu